

Список використаних джерел:

1. Державна служба статистики Польщі Nakłady inwestycyjj neorazśrodki trwałe w gospodarce narodowej w 2017 r. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/przemysl-budownictwo-srodki-trwale/srodki-trwale/naklady-inwestycyjne-oraz-srodki-trwale-w-gospodarce-narodowej-w-2017-r-2,1.html>
2. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation>
3. World Investment Report 2017. Unated Nations. Geneva, 2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://unctad.org/en/Pages/DIAE/World%20Investment%20Report/World_Investment_Report.aspx
4. Економічна криза в Україні: виміри, ризики, перспективи / [Я. А. Жаліло, О. С. Бабанін, Я. В. Белінська та ін.]; за заг. ред. Я. А. Жаліла. – К. : НІСД, 2009. – 142 с.

УДК336.77:366.2

Кульчицька Є. В.,

студентка факультету фінансів 4 курсу

Науковий керівник - Урванцева С. В.,

к.е.н., доцент кафедри

корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Споживче кредитування і його вплив на фінанси домогосподарств

Сутність споживчих кредитів полягає у наданні коштів фізичним особам для задоволення споживчих потреб. Споживче кредитування відіграє вагомую роль у соціально-економічному розвитку країни, оскільки впливає на платоспроможний попит на товари та послуги, що в свою чергу здійснює вплив на виробництво. Водночас на вітчизняному фінансовому ринку склалась

ситуація випереджаючого зростання темпів споживчих кредитів над темпами ВВП. Стимулює розгортання даної проблеми те, що у структурі виданих кредитів вагому частку становлять проблемні. Крім того дані кредити не здійснюють значний вплив на споживчі витрати населення.

За даними статистики, яку публікує НБУ, видно, що обсяг споживчого кредитування не є сталим. Останнім часом прослідковується значне зростання даного показника. Аналізуючи темпи зростання ВВП було виявлено, що у 2018 році кредити видаються активніше, ніж зростає ВВП (див. табл. 1).

Також головний банківський регулятор у своїй статистиці надає дані щодо якості даних кредитів. Найбільше непрацюючих кредитів у 2018 р. було у ПАТ КБ «Приватбанк» — 87,64%. На другому місці банки з державною часткою — 71,12%. Найменше їх у банків з приватним капіталом — 24,08%. Загалом частка непрацюючих кредитів становить 54,54%. Отже, половина виданих кредитів мають високий ризик неповернення [3]. Непрацюючі кредити — це ті кредити, які не були повернуті вчасну. Така значна частка їх у структурі виданих кредитів може бути свідченням того, що банки не проводять належним чином заходів щодо мінімізації кредитного ризику.

Таблиця 1

Темпи приросту споживчого кредитування та ВВП за 2013-2018 рр.

Рік	Споживчий кредит, млн. грн.	Темп відносного приросту, %	ВВП, млн. грн.	Темп відносного приросту ВВП, %
2013	137 346	9,87%	1 465 198	4,31%
2014	135 094	-1,64%	1 586 915	8,31%
2015	104 879	-22,37%	1 988 544	25,31%
2016	101 528	-3,20%	2 385 367	19,96%
2017	122 066	20,23%	2 983 882	25,09%
2018	153 491	25,74%	3 558 706	19,26%

Джерело: складено автором на основі [1, 2]

Зростання обсягів видачі кредитів на задоволення споживчих потреб потенційно мали б спричинити зростання обсягу споживчих витрат населення. Як бачимо на рис. 1 зростають обидва показники. Тільки роль кредитів у загальному обсягу витрат щороку зменшується. У 2018 р. відношення кредитів до витрат зросло до 6,31% з 6,17% у 2017 р. Отже, можна сказати, що споживчі кредити наразі не є потужним двигуном впливу на споживчі витрати.

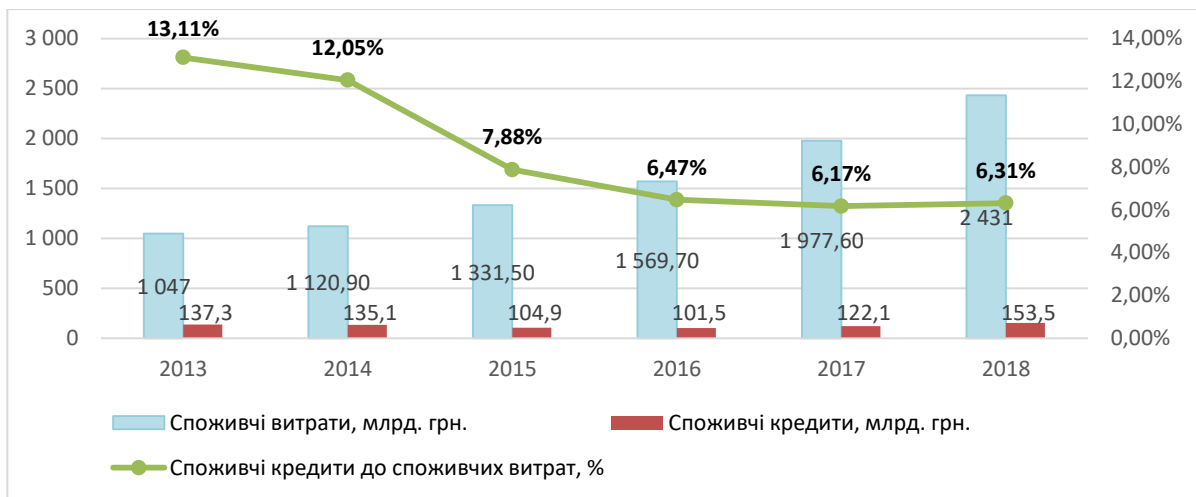

Рис.1. Банківське споживче кредитування та споживчі витрати населення

Джерело: складено автором на основі [1, 4]

Аналіз споживчих кредитів і доходів населення дає можливість стверджувати, що навіть попри постійне зростання видачі споживчих кредитів їх роль у структурі доходів населення стає все менш значною (див. рис. 2). В абсолютних числах доходи зросли у 2018 р. на 166,9 млрд. грн., а споживчі кредити на 31,43 млрд. грн.. Проте у відносних величинах зростання цих двох показників відбулося майже на однаковий відсоток: доходи зросли на 25,99%, а споживчі кредити на 25,74%. Можна узагальнити, що споживчі кредити у доходах населення останні 3 роки є відносно сталими і залишаються на рівні 19%.

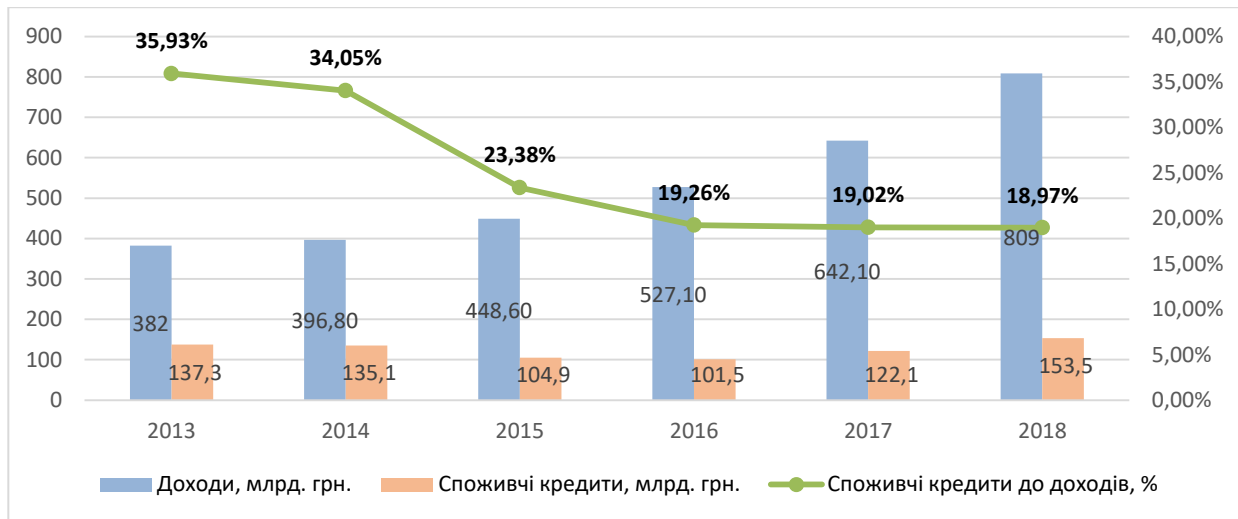

Рис.2. Частка споживчих кредитів у доходах населення, %

Джерело: складено автором на основі [1, 5]

Таким чином ми бачимо, що банки дійсно здійснюють надмірне кредитування населення. Більше того, якість даних кредитів погіршується. Але якщо розглядати вплив споживчого кредитування на економіку, зокрема на фінанси фізичних осіб, то видно, що він не є значним. Варто зауважити, що тенденція випереджаючого зростання темпів споживчих кредитів над темпами ВВП виявлена у 2018 р., поки не є відчутною для економіки. Найгіршим сценарієм, який може відбутися при продовженні даної тенденції є те, що населення звикне жити у борг і почне все більше позичати. І тому існує ризик того, що ми можемо просто не відчувати, як дана проблема стане каталізатором появи нової економічної кризи.

Список використаних джерел:

1. Грошово-кредитна статистика. Кредити, надані домашнім господарствам, за цільовим спрямуванням і строками погашення [Електронний ресурс] // Національний банк України. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=27843415&cat_id=44578#1.
2. Валовий внутрішній продукт [Електронний ресурс] // Державна служба статистики України. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

3. Обсяги активних операцій та частка непрацюючих активів [Електронний ресурс] // Національний банк України. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442.

4. Кінцеві споживчі витрати домашніх господарств за цілями [Електронний ресурс] // Державна служба статистики України. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

5. Доходи та витрати населення України [Електронний ресурс] // Державна служба статистики України. – 2012. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

УДК 336.7

Ляхова О.О.,

*к.е.н., доцент, доцент кафедри
корпоративних фінансів і контролінгу
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»*

Леверидж лізинг при фінансуванні інфраструктурних проектів

Інвестиції в економічну і соціальну інфраструктуру є одним з основних елементів розвитку економіки і добробуту суспільства. В умовах глобальних економічних викликів проблема розвитку інфраструктури стає все більш гострою для держави. Адже інфраструктурі відведена особлива роль в економіці країни, оскільки через неї інвестиції впливають на економічну активність суб'єктів господарювання країни як в короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі.

Жоден інвестиційний проект, особливо інфраструктурний, не може здійснюватися без адекватного фінансування. Проте як розміри, так і унікальність таких проектів ускладнюють систему управління ними та створюють конфлікти між фактичною та оптимальною інвестиційною поведінкою їх потенційних спонсорів. Тому менеджери часто відмовляються від управління крупними, ризикованими проектами - навіть тими, від яких